12 – ДӘРІС

ҒЫЛЫМ ӘЛЕУМЕТТІК ИНСТИТУТ РЕТІНДЕ

МАҚСАТЫ

Ғылым әлеуметтік институт ретінде-бұл адамзат өркениетінің, рухани мәдениеттің ұзақ мерзімді дамуының тарихи өнімі. Ғылымның әлеуметтік институт ретінде әрекет ететін негізгі қағидалары дәрісте сарапталады.

ЖОСПАР

1. Ғылым –қоғамның құрамдас бөлігі.
2. Ғылымның құрылымы және атқаратын функциялары.
3. Ғылымның әлеуметтік критерийлері.

ҒЫЛЫМ ӘЛЕУМЕТТІК ИНСТИТУТ

Әлеуметтік институттар алғашқы қауымдық қоғамнан қазіргі заманға дейінгі кез келген қоғамда болған.

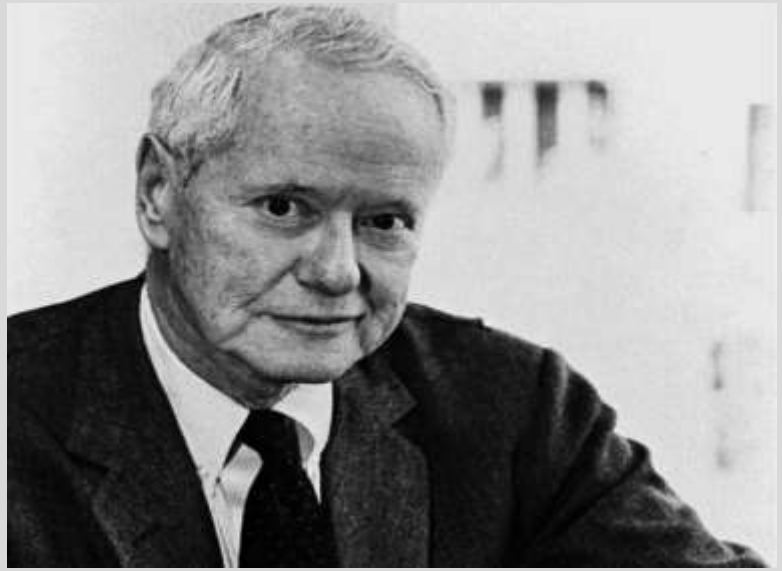

"Әлеуметтік институт" ұғымы Батыс әлеуметтанушыларының зерттеулерінің арқасында қолданысқа енді. Ғылымдағы институционалдық тәсілдің негізін қалаушы **Р.Мертон** болып саналады.

retailsolutionsadvisors.com
retailsolutionsadvisors.com

ҒЫЛЫМНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК МӘНІ

retailsolutionsadvisors.com

ҒЫЛЫМ

Ғылым-күрделі, көп қырлы әлеуметтік-тарихи құбылыс. Білімнің белгілі бір жүйесі (қарапайым емес) бола отырып, ол сонымен бірге рухани өндірістің өзіндік формасы және өзінің ұйымдастырушылық формалары бар нақты әлеуметтік институт болып табылады.

Ғылым-бұл әлемді объективті бейнелеуге бағытталған және адамзатты заңдылықтарды түсінумен қамтамасыз ететін қоғамдық сананың бір түрі ғана емес, сонымен бірге әлеуметтік институт.

retailsolutionsadvisors.com

ҒЫЛЫМНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК НЕГІЗГІ КОМПОНЕНТТЕРІ

- ✓ білім мен олардың тасымалдаушыларының жиынтығы;
- ✓ нақты танымдық мақсаттар мен міндеттердің болуы;
- ✓ белгілі бір функцияларды орындау;
- ✓ нақты білім беру құралдары мен мекемелерінің болуы;
- ✓ ғылыми жетістіктерді бақылау, сараптау және бағалау, нысандарын әзірлеу;
- ✓ белгілі бір санкциялардың болуы

https://ile-tany.kz/2023/07/14/azamatty-o-am-kilderi-kezdesti

ҒЫЛЫМИ ИНИСТИТУТАР ЖАЙЛЫ ОЙ ПІКІРЛЕР

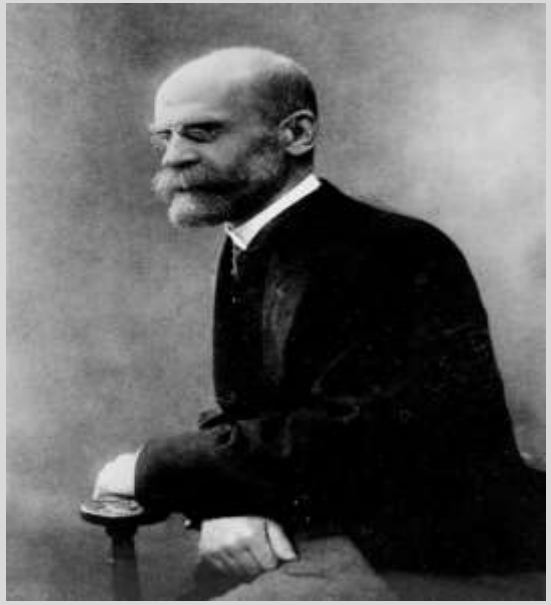

retailsolutionsadvisors.com

Э. Дюркгейм

Институционалдының жеке субъектіге қатысты мәжбүрлі сипатын, оның сыртқы күшін ерекше атап өтті.

Институттың тағы бір маңызды қасиетін – ондағы үлестірілген рөлдердің тұрақты кешенін атап өтті.

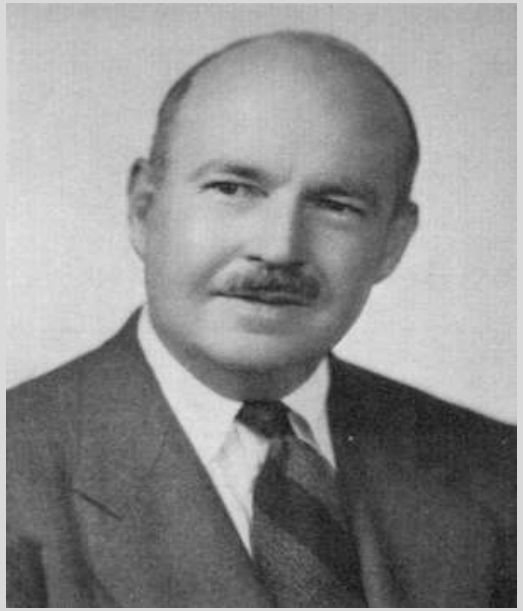

retailsolutionsadvisors.com

Т. Парсонс

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ ПРОЦЕСІ

Институционализация *келесі процесстерді қамтиды:*

- баспасөз институты;
- ұйымдастыру-басқару институты;
- ғылыми қақтығыстарды шешуге немесе тоқтатуға арналған сот институты.

ҒЫЛЫМИЛЫҚТЫҢ ЕҢ БАСТЫ КРИТЕРИЙІ – ЖҮЙЕЛІЛІК

Ғылыми білім әр қпашан белгілі бір жүйе ретінде қарастырылады: бұл жүйенің өзіндік **басталу принципі**, іргелі түсініктері болады.

Ғылымға қойылатын тағы бір критерий– онымен айналысатын бір дарынды адамдардың болы және қажетті материалдар мен технологияның болуы.

Ғылымилықтың үшінші критерийі– ғылыми танымның мақсаты.

Тағы бір төртінші критерий– рационадылық (тиімділік).

Ғылымға қойылатын бесінше критерий– зерттеудің тәжірибелік әдістемесін қолдану және ғылымды математикаландыру.

ҚОРЫТЫНДЫ

1. Әлеуметтік институт деп көбінесе адамдардың бірлескен қызметінің тарихи қалыптасқан орнықты нысандарын айтады. 2. Ғылым философиясы тұрғысынан институттардың негізігі мақсаты - жеке адамдардың, топтардың және жалпы қоғамның іргелі қажеттіліктерін қанағаттандыру. 3. Әлеуметтік институттар ұйымдардағы бірлескен корпоративтік қызметті үйлестіреді, әлеуметтік қатынастар сипатын анықтайды және оларды сақтап отырады дамытады.

ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Алтаев Ж. А., Байтенова Н.Ж., т.б. Ғылым тарихы мен философиясы А., Раритет 2009 ж.
2. Ібжарова Ш.А., Зәурбекова Л.Р. Ғылым тарихы мен философиясы: Оқу құралы – 2-ші басылым / Қазақ ұлттық аграрлық университеті. – Алматы, 2010. – 189 б.
3. Степин В.С. История и философия науки: Учебник. М., 2011
4. Крянев Ю.В., Моторин Л.Е. История и философия науки:Уч.пособие. М., 2011
5. Мареев С.Н., Майданский А.Д. Философия науки. М., 2010

ИНТЕРНЕТ–РЕСУРСТАРЫ

1. https://platona.net/load/
2. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiP6bOF0oXAhUpg_0HHaX2CiMQFnoECB0QAQ&url=https%3A%2F%2Felar.urfu.ru%2Fbitstream%2F10995%2F28647%2F1%2F978-5-7996-1142-2_2014.pdf&usg=AOvVaw1i3w9Gqy966s6CbeKmLsZH